

Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht, aflevering 18 2017, nummers 416 – 437 dinsdag 16 mei 2017

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2017

De Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes - elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel)rechtsgebied aangeboden. Door in onderstaande inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Disclaimer

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht is een uitgave van het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (hierna: LBVr), team bestuursrecht. De nieuwsbrief is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het LBVr kan de juistheid, volledigheid en actualiteit van de nieuwsbrief echter niet garanderen. Voor zover de nieuwsbrief links bevat naar websites, is het LBVr niet aansprakelijk voor de inhoud daarvan. De inhoud van de nieuwsbrief is uitsluitend bedoeld voor uw eigen gebruik. Ander gebruik, waaronder de commerciële exploitatie van de inhoud van de nieuwsbrief, is niet toegestaan. Er kunnen geen rechten aan de inhoud van de nieuwsbrief worden ontleend. Het gebruik dat wordt gemaakt van de inhoud van de nieuwsbrief komt voor eigen risico. Aansprakelijkheid voor schade, in welke vorm dan ook - direct en / of indirect - ontstaan door dan wel voortvloeiend uit gebruik van de inhoud van de nieuwsbrief, wordt door het LBVr afgewezen.

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen: (Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

Omgevingsrecht	3
Wabo	3
Planschade.....	4
Ambtenarenrecht.....	5
Ziekte en arbeidsongeschiktheid.....	7
Bijstand	8
Sociale zekerheid overig	10
Bestuursrecht overig.....	12
Meststoffenwet	12
Wet arbeid vreemdelingen	13
Wet openbaarheid van bestuur	14
Vreemdelingenrecht	15
Asiel.....	15
Unieburgers	18
Richtlijnen en verordeningen.....	19
Toezicht en vrijheidsontneming	21

Omgevingsrecht

Wabo

JnB2017, 416

ABRS, 10-05-2017, 201602135/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Haarlemmermeer.

WABO. Gebruik bedrijfsruimten van de VvE voor detailhandel is niet in strijd met artikel 10, lid 10.2.1, aanhef en onder f, van de planregels. Deze bepaling bevat uitsluitend een voorschrift voor bouwen op de als "Gemengd" aangewezen gronden en is van betekenis voor toetsing van aanvragen om een omgevingsvergunning voor bouwen aan het bestemmingsplan.

(...) **[Weigering]** omgevingsvergunning te verlenen aan de VvE voor het gebruiken van **bedrijfsruimten (...) voor detailhandel.**

(...) **Aan de bedrijfsruimten van de VvE is in het bestemmingsplan de bestemming**

"Gemengd" toegekend. Artikel 10, lid 10.1, (Bestemmingsomschrijving) van de planregels luidt: "De voor "Gemengd" aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. detailhandel in de branches: [...]"

Lid 10.2.1 (Bouwregels) luidt: "Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende bepalingen: [...]"

f. binnen het aaneengesloten bestemmingsvlakte mag de totale, al dan niet geheel overdekte, bruto bedrijfsvloeroppervlakte voor detailhandel niet meer zijn 34.900 m² en **voor bedrijfsactiviteiten als bedoeld onder 1 sub b niet meer dan 12.400 m²; [...]"**

De Afdeling overweegt dat het gebruik van de bedrijfsruimten niet in strijd is met de aan het perceel gegeven bestemming "Gemengd" en de daarbij behorende doeleindenomschrijving. Uit artikel 10, lid 10.2.1, aanhef en onder f, van de planregels kan niet worden afgeleid dat het in strijd is met het bestemmingsplan om de bedrijfsruimten van de VvE voor detailhandel te gebruiken. Uit de aanhef van deze bepaling volgt dat deze voor het bouwen van gebouwen geldt. Bovendien is deze bepaling geplaatst onder het opschrift "Bouwregels". Deze bepaling bevat dan ook uitsluitend een voorschrift voor bouwen op de als "Gemengd" aangewezen gronden en is van betekenis voor toetsing van aanvragen om een omgevingsvergunning voor bouwen aan het bestemmingsplan (vergelijk overweging 2.1.2 van de uitspraak van de Afdeling van 20 november 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BI4532](#) en overweging 3.2 van de uitspraak van de Afdeling van 25 november 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:3617](#)). De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat het gebruik van de bedrijfsruimten van de VvE voor detailhandel in strijd is met artikel 10, lid 10.2.1, aanhef en onder f, van de planregels. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, is voor het enkele gebruik van de bedrijfsruimten van de VvE voor detailhandel dus geen afwijkingsomgevingsvergunning vereist. (...)

[ECLI:NL:RVS:2017:1226](#)

JnB2017, 417

MK Rechtbank Midden-Nederland, 12-04-2017 (publ. 04-05-2017), UTR 16/876-T en UTR 16/5588-T

het college van gedeputeerde staten van de provincie Flevoland, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e, onder 2° WABO. Omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen en milieu. Voor de beoordeling of eisers belanghebbende zijn moet worden gekeken naar de inrichting als geheel, niet enkel naar de wijziging waar de verleende vergunning op ziet. Ook voor het verplaatsen van de fakkelinstallatie is een vergunning voor de activiteit milieu vereist omdat de ligging en de hoogte ten opzichte van de eerdere vergunning wijzigt. Omdat het bouwen van de fakkelinstallatie niet goed is te onderscheiden van het gebruik ervan en omdat bedoeld is beide te vergunnen, hangt de activiteit milieu onlosmakelijk samen met de activiteit bouwen.

In de uitspraak van de ABRS van 29 oktober 2014 ([ECLI:NL:RVS:2014:3848](#)) is overwogen dat, wat betreft de toestemming als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, onder 2°, van de Wabo voor het veranderen van een inrichting, voor de beantwoording van de vraag of het belang van een omwonende rechtstreeks bij dat besluit is betrokken, kan worden aangesloten bij het antwoord op de vraag of ter plaatse van zijn woning milieugevolgen van de inrichting kunnen worden ondervonden. Indien ter plaatse van zijn woning immers milieugevolgen van een inrichting kunnen worden ondervonden, wordt zijn belang mogelijk door het veranderen van die inrichting of van de werking daarvan geschaad. De rechtbank ziet in de uitspraak van de rechtbank Noord Holland geen aanleiding om deze rechtspraak van de ABRS niet te volgen. Dat het criterium voor de mate van hinder die maakt dat een omwonende al dan niet belanghebbende is sinds de uitspraak van 29 oktober 2014 is gewijzigd in die zin dat bepalend is of hinder van enige betekenis wordt ondervonden (uitspraak van de ABRS van 16 maart 2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:737](#))), betekent niet dat voor het bepalen van de milieugevolgen ter plaatse van de woning niet meer naar de inrichting als geheel moet worden gekeken. Er is geen reden te veronderstellen dat de rechtspraak van de ABRS sinds de uitspraak van 29 oktober 2014 ook op dit punt is gewijzigd. Tussen partijen is niet in geschil dat eisers ter plaatse van hun woningen bij tijden geuroverlast en daarmee hinder van enige betekenis van de inrichting ondervinden. Zij zijn dus belanghebbende bij het bestreden besluit. Het betoog van [derde-partij] slaagt niet.

[ECLI:NL:RBMNE:2017:2003](#)

Jurisprudentie Wabo-Milieu:

- ABRS, 10-05-2017, 201604633/1/A1, ([ECLI:NL:RVS:2017:1229](#))

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB2017, 418

Rechtbank Amsterdam, 31-03-2017 (publ. 10-05-2017), AWB 17/874
college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam, verweerder.
Algemene wet bestuursrecht (Awb) 4:17, 4:18 lid 1, 6:2 aanhef en onder b, lid 2, 7:1 lid 1 aanhef en onder f, 8:55d lid 1, lid 2
Besluit ruimtelijke ordening (Bro) 6.1.3.1 lid 1, 6.1.3.6 lid 1
Regeling planschadeverzoeken en advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Amsterdam (Regeling planschade) 2, 6 lid 6, lid 7
PLANSCHADE. Indien een aanvraag om tegemoetkoming in planschade niet als kennelijk ongegrond wordt afgewezen, volgt uit het vorenstaande [red: het in dit geval van toepassing zijnde wettelijk kader] dat moet worden uitgegaan van een totale beslistermijn van 60 weken. Vast staat derhalve dat verweerder de beslistermijn heeft overschreden. Nu vast staat dat verweerder in gebreke was, is verweerder een dwangsom verschuldigd.
[ECLI:NL:RBAMS:2017:3097](https://ecli.nl/RBAMS:2017:3097)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB2017, 419
CRvB, 04-05-2017, 16/6966 AW
directeur Defensie Materieel Organisatie, appelland.
Verplaatsingskostenbesluit militairen (VKBM) 11
Verplaatsingskostenbesluit defensie (VBD) 10, 12
Verplaatsingskostenregeling defensie (VRD) 2
AMBTENARENRECHT. TEGEMOETKOMING VERHUI SKOSTEN EN TRANSPORTKOSTEN. Als is besloten om een tegemoetkoming in de verhuiskosten te verlenen, zoals in dit geval, dan volgt uit artikel 12 van het VBD dat die tegemoetkoming bestaat uit, onder meer, transportkosten en overige kosten. In de VRD is het bedrag aan overige kosten bepaald. Noch uit de VRD, noch uit het VBD volgt dat is vereist dat bewijsstukken worden overgelegd om voor vergoeding van overige kosten in aanmerking te komen. Daarbij acht de Raad, evenals de rechtbank, van belang dat in het VBD wel is toegelicht welke kosten onder transportkosten vallen, terwijl een dergelijke toelichting voor overige kosten ontbreekt.
[ECLI:NL:CRVB:2017:1679](https://ecli.nl/CRVB:2017:1679)

JnB2017, 420
Rechtbank Den Haag, 21-04-2017 (publ. 04-05-2017), SGR 16/9587 MAW
minister van Defensie, verweerder.
Algemeen militair ambtenarenreglement (AMAR) 145
Beleidsregel inzake schadeverhaal (de Beleidsregel)
Verkeersregeling Defensie (de Verkeersregeling)
Regeling Achteruitrijden (de Regeling)

MILITAIR AMBTENARENRECHT. VERPLICHTING TOT VERGOEDING VAN DOOR DIENST GELEDEN SCHADE. Geen sprake van opzet of bewuste roekeloosheid bij het handelen. I.c. kan aan artikel 145, eerste lid, aanhef en onder a, van het AMAR geen toepassing worden gegeven. Nu de schadeveroorzakende handeling heeft plaatsgevonden binnen het kader van aan eiser opgedragen diensten en/of werkzaamheden, kan evenmin toepassing worden gegeven aan artikel 145, eerste lid, aanhef en onder b, van het AMAR. Hieruit volgt dat verweerder geen verplichting kan opleggen tot vergoeding van schade. Eiser is met toepassing van artikel 145 AMAR verplicht tot vergoeding van de door de **dienst geleden schade ad € 500,-**.

Rechtbank: Dit geschil spitst zich toe op de vraag of hier voldaan is aan de eis van opzet of bewuste roekeloosheid in de zin van artikel 145 eerste lid, aanhef en onder a, van het AMAR.

De rechtbank overweegt dat het begrip bewuste roekeloosheid in het AMAR noch in de Beleidsregel is gedefinieerd. In de uitspraak van 25 juni 2003 (AWB 02/2987 MAWKLA) heeft deze rechtbank de uitleg die verweerder aan dit begrip geeft, namelijk dat er sprake is van bewuste roekeloosheid als iemand zich bewust is van het roekeloze karakter van zijn gedraging of van de aanmerkelijke kans dat zijn gedraging schade tot gevolg zal hebben, maar denkt dat dit gevolg zal uitblijven, niet onredelijk geacht. Ook het begrip opzet is niet gedefinieerd. De rechtbank gaat er bij opzet van uit dat ook daar sprake is van een bepaalde bedoeling respectievelijk wil bij het handelen.

In voormelde uitspraak van deze rechtbank is reeds overwogen dat, gegeven het in **artikel 145 van het AMAR gemaakte onderscheid tussen "schade die is ontstaan door verwijtbaar handelen van de militair" en "schade die is ontstaan door opzet of bewuste roekeloosheid van de militair", aan het begrip bewuste roekeloosheid in de onderhavige bepalingen niet een zodanige invulling mag worden gegeven, dat dit begrip dezelfde betekenis zou krijgen als verwijtbaar. De rechtbank overweegt thans dat dit ook geldt voor de invulling van het begrip opzet.**

Ter zake van de gidsplicht overweegt de rechtbank dat van een verkeersdeelnemer, zo ook een militair die een militair voertuig bestuurt, zonder meer mag worden verwacht dat hij op de hoogte is van de geldende (verkeers)regels, met name hetgeen specifiek geldt voor het voertuig dat hij bestuurt, en zijn rijgedrag daarop aanpast. Van eiser mocht dan ook worden verwacht dat hij op de hoogte was van de - in voorkomende gevallen geldende - gidsplicht, zoals neergelegd in de Verkeersregeling en de Regeling.

De rechtbank volgt verweerder niet in diens conclusie dat uit het enkele feit dat de gidsplicht niet in acht is genomen volgt dat sprake is geweest van opzet of bewuste roekeloosheid bij het handelen. Niet is gebleken dat bij eiser van een bepaalde bedoeling bij respectievelijk wil dan wel het zich bewust zijn van het handelen, zoals omschreven (...), **sprake is geweest. Veeleer was sprake van onachtzaamheid, waaraan mogelijk vermoeidheid - waarvoor eiser medisch wordt behandeld - ten grondslag lag. Daarbij reed eiser stapvoets achteruit, hetgeen niet past bij opzet of bewuste roekeloosheid. Aan artikel 145, eerste lid, aanhef en onder a, van het AMAR kan derhalve geen toepassing worden gegeven.**

De rechtbank is dan ook van oordeel dat het bestreden besluit niet in stand kan blijven, zodat het beroep van eiser gegrond zal worden verklaard. Nu de schadeveroorzakende handeling heeft plaatsgevonden binnen het kader van aan eiser opgedragen diensten en/of werkzaamheden, kan evenmin toepassing worden gegeven aan artikel 145, eerste lid, aanhef en onder b, van het AMAR. Hieruit volgt dat verweerder geen verplichting kan opleggen tot vergoeding van schade.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:4295](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB2017, 421

MK CRvB, 19-04-2017 (publ. 12-05-2017), 15/5624 WAO

Raad van bestuur van het Uvw, appelland.

WAO 39b

TOENEMING ARBEIDSONGESCHIKTHEID. BETALING

ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSUITKERING. De Raad is, anders dan de rechtbank, van oordeel dat appelland op de juiste wijze gevolg heeft gegeven aan het bepaalde in artikel 39b van de WAO. Op grond van deze wettelijke bepaling wordt, bij de gevallen waarin bij toegenomen arbeidsongeschiktheid zowel recht bestaat op verhoging van de WAO-uitkering als op ZW-uitkering, het bedrag waarmee de arbeidsongeschiktheidsuitkering is of wordt verhoogd, uitbetaald voor zover dit het ziekengeld overtreft. Uit de hierboven genoemde bepalingen van de WAO volgt dat de WAO-uitkering exclusief vakantiegeld wordt uitbetaald. Bij de verrekening van het ziekengeld met de verhoging van de WAO-uitkering wordt het vakantiegeld van de WAO-uitkering wordt betrokken en het vakantiegeld van de ZW-uitkering wel. Voor het standpunt van betrokkene, dat bij de voornoemde verrekening van de ZW-uitkering met de WAO-uitkering het vakantiegeld bij beide uitkeringen moet worden betrokken, of bij beide uitkeringen moet worden uitgezonderd, wordt in de wet geen aansluiting gevonden. Verder wordt overwogen dat het aan de wetgever is om gestelde nadelige effecten van wetgeving teniet te doen (voor zover het gestelde nadeel al niet door de uitbetaling in mei wordt gecompenseerd).

[ECLI:NL:CRVB:2017:1743](#)

JnB2017, 422

MK CRvB, 12-04-2017 (publ. 10-05-2017), 16/2414 WWAJ

Raad van bestuur van het Uvw.

Wajong 2010 3:74

Wajong 2015 3:56 lid 2

WAJONG 2015. Het Uvw heeft het betalingsvoorstel van de Stadsbank afgewezen, omdat de vordering is ontstaan doordat appellante wijzigingen in haar situatie niet op tijd of niet volledig aan het Uvw heeft doorgegeven en het

Uwv haar voor deze overtreding een boete heeft opgelegd. Vaststaat dat de vordering is ontstaan door het niet nakomen door appellante van de inlichtingenverplichting, bedoeld in artikel 3:74 van de Wajong 2010, en dat het Uwv appellante daarvoor een boete heeft opgelegd. Deze boete is bij de uitspraak van de rechtbank in rechte vast komen te staan. Gelet hierop staat artikel 3:56, tweede lid, van de Wajong 2015 er aan in de weg dat het Uwv meewerkt aan een schuldregeling. Deze bepaling geeft het Uwv geen bevoegdheid om, zoals appellante bepleit, dat in individuele gevallen wel te doen. Blijkens de wetsgeschiedenis ligt hieraan de keuze van de wetgever ten grondslag om vorderingen als hier aan de orde categorisch uit te sluiten van een schuldregeling waaraan het Uwv meewerkt. De bepaling biedt voorts, gelet op de tekst, geen ruimte om bij een geringe boete als hier aan de orde, mee te werken aan een schuldregeling.

[ECLI:NL:CRVB:2017:1694](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB2017, 423

MK CRvB, 09-05-2017, 15/6047 WWB

college van burgemeester en wethouders van Utrecht.

EVRM 9

WWB 8 lid 1 onderdeel b, 9 lid 1 aanhef en onder b, 18 lid 2

Verordening maatregelen handhaving en verrekenen bestuurlijke boete

inkomensvoorzieningen Utrecht 2013 1.2, 2.1, 2.2

BIJSTAND. VERLAGING BIJSTAND IN VERBAND MET BELEMMERING

INSCHAKELING ARBEID. WEIGERING OM NIQAAB AF TE DOEN. ONNODIGE

DRUK OP PUBLIEKE MIDDELEN. De inbreuk die met het verbod op het dragen

van een niquaab gedurende de werktraining op het recht op godsdienstvrijheid

wordt gemaakt, levert geen schending op van artikel 9 van het EVRM. Dit

betekent dat appellante een verwijt kan worden gemaakt van de gedraging als

bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, onder b, van de verordening. Het college was

daarom gehouden de bijstand van appellanten overeenkomstig de verordening

te verlagen.

Verlaging bijstand wegens het niet of onvoldoende nalaten van alles wat de inschakeling

in de arbeid kan belemmeren. Het college heeft aan het bestreden besluit ten grondslag

gelegd dat het appellante kan worden verweten dat zij niet is toegelaten tot de

werktraining omdat zij geweigerd heeft haar niquaab af te doen.

Raad: Niet in geschil is dat appellante vanwege het dragen van een niquaab niet is

toegelaten tot de werktraining. Het geschil spitst zich toe op de vraag of appellante een

verwijt kan worden gemaakt van de gedraging als bedoeld in artikel 2.1, tweede lid,

onder b, van de verordening, nu zij heeft geweigerd haar niquaab af te doen. (...)

In het algemeen deel van de memorie van toelichting bij de WWB is op de volgende wijze tot uitdrukking gebracht dat de centrale doelstelling van de WWB is dat degenen die een beroep op de bijstand moeten doen, zo snel mogelijk weer in staat zijn om zelf in hun eigen bestaan te voorzien en kunnen uitstromen uit de uitkering (Kamerstukken II 2002/03, 28 870, nr. 3, blz. 4). Als het niet mogelijk is om zelfstandig in het bestaan te voorzien door middel van arbeid en er geen andere voorzieningen beschikbaar zijn, heeft de overheid de taak de betrokkene te helpen met het zoeken naar werk en zo lang met werk nog geen zelfstandig bestaan mogelijk is, met inkomensondersteuning. Deze verantwoordelijkheid vormt het sluitstuk van het stelsel van sociale zekerheid. De eigen verantwoordelijkheid van de burger dient centraal te staan om al datgene te doen wat nodig en mogelijk is om in het eigen bestaan te voorzien. Pas als mensen niet in staat blijken te zijn in het eigen bestaan te voorzien, hebben zij een aanspraak op de gemeente om hen daarbij te ondersteunen, bijvoorbeeld met een voorziening gericht op de arbeidsinschakeling. Er is een algemeen geldende verplichting tot re-integratie, waarvan alleen in individuele gevallen kan worden afgeweken. De instroom in de uitkering dient zoveel mogelijk te worden beperkt. Voor degenen die een beroep moeten doen op de bijstand dient het verblijf in de uitkering zo kort mogelijk te zijn door een activeringsbeleid gericht op uitstroom en door inzet van re-integratie-instrumenten. Voor personen jonger dan 65 jaar staat in de WWB het uitgangspunt werk boven inkomen centraal. Alle inspanningen van betrokkene en de gemeente dienen te zijn gericht op arbeidsinschakeling. Door geen beperkende voorwaarden te stellen aan aard en de omvang van het werk en aan de aansluiting op opleiding en ervaring, wordt bereikt dat een eventueel beroep op inkomensondersteuning zo kort mogelijk is.

De kans dat appellante snel uitstroomt naar arbeid is als gevolg van het dragen van een niqaab minimaal. Het onbedekte gezicht speelt een belangrijke rol in het contact tussen personen en vormt bij het verkrijgen van arbeid een belangrijk element in de besluitvorming. Aannemelijk wordt geacht dat in de huidige maatschappelijke context, het dragen van een niqaab belemmerend werkt bij het verkrijgen van toegang tot de arbeidsmarkt, wat een onnodige druk legt op de publieke middelen.

Gelet hierop moet, in het licht van de centrale doelstelling van de WWB en de uitgangspunten die daarbij worden gehanteerd, de inbreuk op het recht op godsdienstvrijheid, in de vorm van een verbod een niqaab te dragen tijdens een werktraining, noodzakelijk worden geacht in het belang van de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

De Raad is voorts van oordeel dat een tijdelijke, gedeeltelijke verlaging van de bijstand **zonder meer proportioneel is in relatie tot (...) in het belang waarvan de inbreuk noodzakelijk moet worden geacht.**

Uit (...) volgt dat de inbreuk die met het verbod op het dragen van een niqaab gedurende de werktraining op het recht op godsdienstvrijheid wordt gemaakt, geen schending oplevert van artikel 9 van het EVRM. Dit betekent dat appellante een verwijt kan worden gemaakt van de gedraging als bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, onder b, van de verordening. Het college was daarom gehouden de bijstand van appellanten overeenkomstig de verordening te verlagen. Niet in geschil is dat de opgelegde

maatregel van 30% gedurende twee maanden in overeenstemming is met de verordening.

Aangevallen uitspraak bevestigd.

[ECLI:NL:CRVB:2017:1639](#)

Bij deze uitspraak heeft de Centrale Raad van Beroep een [nieuwsbericht](#) uitgebracht.

JnB2017, 424

HvJEU, 10-05-2017, C-133/15

Chavez-Vilchiz e.a.;

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank,

college van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem,

's-Gravenhage, 's-Hertogenbosch, Amsterdam, Rijswijk, Rotterdam.

Een derdelander die ouder is van een minderjarig kind dat het Europees burgerschap bezit, kan aanspraak maken op een afgeleid verblijfsrecht in de Unie.

[ECLI:EU:C:2017:354](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht. Zie ook de verwijzingsuitspraak van de Centrale Raad van Beroep [ECLI:NL:CRVB:2015:665](#). Zie voorts de samenvatting in deze nieuwsbrief onder JnB2017, 433.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB2017, 425

MK Rechtbank Noord-Nederland, 24-04-2017, LEE 16/1532

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pekela, verweerder.

Gemeentewet 156 lid 1

WMO 2015 2.1.3, 2.3.6

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Pekela 2015 (de Verordening) 11

Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Pekela 2015 (het Besluit) 1

WMO 2015. De rechtbank is van oordeel dat in artikel 11, eerste lid, van de Verordening geen concrete voorwaarden zijn opgenomen over de wijze waarop de hoogte van het pgb dient te worden vastgesteld en de wijze van tarifiering en het daarbij gemaakte onderscheid. Het is niet in overeenstemming met de bedoeling van de wetgever dat de gemeenteraad zijn bevoegdheid tot regelgeving op deze onderwerpen ongeclausuleerd en zonder daarvoor (objectieve) voorwaarden in de Verordening vast te stellen aan verweerder overlaat. Dit betekent dat delegatie van de bevoegdheid tot regelgeving, zoals neergelegd in artikel 11, derde lid, van de Verordening niet is toegestaan. Dat in het eerste lid van dit artikel is bepaald dat het college een pgb verstrekt in overeenstemming met artikel 2.3.6 van de wet, is niet voldoende objectief

bepaalbaar. De vaststelling van de precieze hoogte van het pgb en de verschillende tarieven mocht niet worden overgelaten aan verweerder. Nu het Besluit wel zulke bepalingen bevat, zijn die onbevoegd gegeven en missen daarom verbindende kracht. Bij het ontbreken van concrete voorwaarden in de Verordening, is de toekenning van een toereikende compensatie op het niveau van de Verordening niet afdoende verzekerd.

De Verordening en het ter uitvoering daarvan door verweerder vastgestelde Besluit bieden geen grondslag voor het vaststellen van de hoogte van het pgb-tarief, zoals neergelegd in het primaire besluit en gehandhaafd bij het bestreden besluit. Die vaststelling ontbeert een behoorlijke wettelijke grondslag en kan daarom wegens strijd met de Wmo 2015 niet in stand blijven.

[ECLI:NL:RBNNE:2017:1569](#)

JnB2017, 426

MK Rechtbank Noord-Nederland, 24-04-2017, LEE 16/2040

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, verweerder.

Gemeentewet 156

WMO 2015 2.1.3

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen 2015 (de Verordening)
15

Uitvoeringsbesluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Emmen 2015 (het
Uitvoeringsbesluit)

WMO 2015. De rechtbank stelt vast dat in artikel 15, derde tot en met het vijfde lid, van de Verordening (concrete) voorwaarden zijn opgenomen over de wijze waarop de hoogte van het pgb wordt vastgesteld en de wijze van tarifiering van een pgb en het daarbij gemaakte onderscheid. Deze voorwaarden zijn voldoende objectief bepaalbaar. Het moet er daarom voor worden gehouden dat de aard van de bevoegdheid van de artikelen 2.1.3, tweede lid, onder b, en 2.3.6, vierde lid, van de Wmo 2015 zich niet verzet tegen delegatie. Dit betekent dat de delegatie bij de door de gemeenteraad vastgestelde Verordening rechtsgeldig heeft plaatsgevonden, zodat verweerder bevoegd is de hoogte van het pgb en de tarifiering in het Uitvoeringsbesluit te regelen. Daarbij is van belang dat de vaststelling van het resultaat door de gemeenteraad kan worden getoetst aan de hand van de in artikel 15, derde tot en met vijfde lid, van de Verordening gestelde voorwaarden en aan de op grond van de Wmo 2015 geldende compensatieplicht. Daarmee is de toekenning van een toereikende compensatie op het niveau van de Verordening afdoende verzekerd.

[ECLI:NL:RBNNE:2017:1568](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Meststoffenwet

JnB2017, 427

MK CBB, 14-04-2017 (publ. 10-05-2017), 16/690

staatssecretaris van Economische zaken (de staatssecretaris)

Meststoffenwet 1 onder g, 1 aanhef en onder i, 7, 8

Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet 53

MESTSTOFFENWET. Kwalificatie bedrijf in de zin van artikel 1, aanhef en onder i, van de Msw. Hobby- of bedrijfsmatige veehouderij. Gelet op de feitelijke situatie is in dit geval de v.o.f. door de staatssecretaris terecht aangemerkt als bedrijf in de zin van de Msw.

(...) bestuurlijke boetes opgelegd (...) wegens het overtreden in het jaar 2014 van artikel 7, in samenhang met artikel 8, van de Msw en artikel 53 van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (het Uitvoeringsbesluit Msw).

(...) Zoals het College reeds heeft overwogen in de uitspraak van 25 april 2016, [ECLI:NL:CBB:2016:116](#), is voor de kwalificatie van bedrijf in de zin van artikel 1, aanhef en onder i, van de Msw onder meer vereist dat er enige vorm van landbouw wordt uitgeoefend op landbouwgrond. Onder landbouw wordt op grond van artikel 1, aanhef en onder g, van de Msw onder meer veehouderij verstaan, daaronder begrepen het bedrijfsmatig houden van dieren voor gebruiks- of winstdoeleinden. Uit wetsgeschiedenis blijkt de bedoeling van de wetgever om, in aansluiting op het begrippenkader van de Richtlijn van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (91/676/EEG, hierna: Nitraatrichtlijn) buiten twijfel te stellen dat onder veehouderij elke bedrijfsmatige vorm van het houden van dieren voor gebruiks- en winstdoeleinden begrepen dient te worden (Kamerstukken II, 2004-2005, 29 930, nr. 3, p. 104). De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft in zijn brief van 27 juni 2005 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal met betrekking tot de evaluatie Msw en de Wijziging van de Msw (invoering gebruiksnormen) (TK, vergaderjaar 2004-2005, 28385 en 29930, nr. 52, p.3-4) medegedeeld dat niet bedrijfsmatig gehouden dieren, bijvoorbeeld als hobby of voor educatieve doeleinden, zoals kinderboerderijen, buiten de reikwijdte van de Msw vallen. Of sprake is van hobby of bedrijfsmatige veehouderij is, aldus de Minister in zijn brief, steeds een feitelijke beoordeling.

Het College is gelet op de feitelijke situatie van oordeel dat de v.o.f. door de staatssecretaris terecht is aangemerkt als bedrijf in de zin van de Msw. Daartoe neemt het College **in aanmerking dat de v.o.f. in 2014 drie pony's, twee jaarlingen en drie** veulens bezat en dat zij een niet geringe oppervlakte van 3,85 ha grond in gebruik had, die is aangewend voor het weiden van de dieren en het winnen van voer. Bovendien is de grond gebruikt voor het aanvoeren en uitrijden van mest, waarvoor de v.o.f. deels ook een vergoeding heeft gekregen. Ter zitting hebben appellanten bovendien verklaard elk jaar gemiddeld twee veulens te fokken voor de verkoop. Dit levert een bedrag op van tussen **de € 1.200,- en € 1.500,-** per veulen. Tot slot hecht het College belang aan de

omstandigheid dat de v.o.f. van 2006 tot en met 2014 in de Gecombineerde Opgave uitbetaling van de bedrijfstoeslag heeft aangevraagd en uitbetaald gekregen. Anders dan in de uitspraak van 25 april 2016, kan onder deze omstandigheden niet worden gezegd dat de v.o.f. in 2014 slechts hobbymatig dieren hield. De staatssecretaris heeft zich daarom terecht op het standpunt gesteld dat de v.o.f. een bedrijf in de zin van de Msw was. Dat de productie van dierlijke mest minder dan 350 kg stikstof zou bedragen, leidt, gelet op de hiervoor genoemde feiten, in samenhang gezien, niet tot een ander oordeel. (...).

[ECLI:NL:CBB:2017:134](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet arbeid vreemdelingen

JnB2017, 428

MK ABRS, 10-05-2017, 201605811/1/V6

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:46 lid 2

Wet arbeid vreemdelingen (Wav) 2 lid 1, 15 lid 2, lid 4, 19d

Beleidsregel boeteoplegging Wav 2014

WAV. In dit geval is sprake van een verminderde mate van verwijtbaarheid die aanleiding geeft tot matiging van de opgelegde boete. Daartoe is redengevend dat [appellant] te goeder trouw heeft gehandeld, van de overtreding geen financieel voordeel heeft genoten, in het bijzonder de vreemdelingen niet heeft uitgebuit en de Wav niet opzettelijk en niet eerder heeft overtreden. Niet is gebleken van feiten of omstandigheden die maken dat het [appellant] ten volle is aan te rekenen dat hij op [bedrijf A] heeft vertrouwd.

(...) boete (...) wegens overtreding van artikel 2, eerste lid, en artikel 15, tweede en vierde lid, van de Wet arbeid vreemdelingen (hierna: de Wav).

(...) bij een onderzoek in de onderneming van [appellant], [café] aan de [locatie] te [plaats], is gebleken dat een vreemdeling van Liberiaanse nationaliteit en een vreemdeling van Ghanese nationaliteit op (...) aldaar schoonmaakwerkzaamheden verrichtten. Voor deze werkzaamheden waren geen tewerkstellingsvergunningen afgegeven. (...) Uit het boeterapport blijkt verder dat [appellant] met [persoon A], wonend te [woonplaats], handelend onder de naam [naam bedrijf A], een overeenkomst heeft gesloten ter zake van het schoonmaken van [café]. Voorts blijkt dat [persoon A] aan [persoon B], wonend te [woonplaats], handelend onder de naam [naam bedrijf B], de mondelinge opdracht heeft gegeven voor de feitelijke uitvoering van deze schoonmaakwerkzaamheden. [persoon B] heeft verklaard dat hij één van de vreemdelingen heeft gevraagd een dag voor hem in te vallen, omdat hij een dag vrij wilde hebben.

(...) De Afdeling is evenwel van oordeel dat in dit geval sprake is van een verminderde mate van verwijtbaarheid die aanleiding geeft tot matiging van de opgelegde boete. Daartoe is redengevend dat [appellant] te goeder trouw heeft gehandeld, van de

overtreding geen financieel voordeel heeft genoten, in het bijzonder de vreemdelingen niet heeft uitgebuit en de Wav niet opzettelijk en niet eerder heeft overtreden. Hierbij wordt voorts in aanmerking genomen dat [bedrijf A] niet aan [appellant] had gemeld dat de reguliere schoonmaker zou worden vervangen door de vreemdelingen, [appellant] reeds sinds mei 2010 zijn onderneming laat schoonmaken door [bedrijf A], naar niet is weersproken een goed bekend staand schoonmaakbedrijf, dat daarbij geen onregelmatigheden zijn opgetreden en dat ook anderszins niet is gebleken van feiten of omstandigheden die maken dat het [appellant] ten volle is aan te rekenen dat hij op **[bedrijf A] heeft vertrouwd. Voorts blijkt uit de verklaring die [appellant] op (...) ten overstaan van twee arbeidsinspecteurs heeft afgelegd dat de reguliere schoonmaker zich voor aanvang van zijn werkzaamheden in mei 2010 heeft voorgesteld aan [appellant] en hij sindsdien en naar volle tevredenheid vaste schoonmaker is. Al het voorgaande bijeengenomen is naar het oordeel van de Afdeling, niettegenstaande de op de werkgever rustende eigen verantwoordelijkheid om bij aanvang van de werkzaamheden na te gaan of aan de voorschriften van de Wav wordt voldaan, in dit geval een matiging van de boete voor overtreding van zowel artikel 2, eerste lid, als artikel 15 van de Wav met 25% passend en geboden. Voor verdergaande matiging bestaat geen aanleiding. Hierbij dient te worden uitgegaan van de voor die overtredingen geldende **boetenormbedragen van € 8.000,00 en € 1.500,00 per overtreding, mede gelet op hetgeen onder 3.2 is overwogen. (...)****

[ECLI:NL:RVS:2017:1242](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet openbaarheid van bestuur

JnB2017, 429

MK Tussenuitspraak ABRS, 10-05-2017, 201606492/1/A3
college van burgemeester en wethouders van Schouwen-Duiveland.

Wet openbaarheid van bestuur (Wob) 3, 7 lid 1

WOB. Verzoek als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wob. Het verzoek van [appellant] betreffende het taxatiesysteem voor de vaststelling van de WOZ-waarde van woningen, waarbij tevens wordt gevraagd om toezending van documenten, is niet slechts aan te merken als een verzoek om feitelijke informatie. Nu [appellant] heeft verzocht om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid was sprake van een Wob-verzoek.

(...) Zoals [appellant] terecht aanvoert, volgt uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Wob dat de informatievragers niet om specifieke documenten hoeft te vragen. Centraal staat namelijk de vraag naar informatie over een bestuurlijke aangelegenheid. De overheid is gehouden de documenten waarin de informatie is neergelegd te verzamelen en deze na toetsing aan de Wob voor zover mogelijk openbaar te maken (Kamerstukken II 1987/88, 19 859, nr. 6, blz. 13). Het vorenstaande neemt echter niet weg dat een gewoon verzoek om informatie, bijvoorbeeld in de vorm van feitelijke

vragen, niet als een verzoek op grond van de Wob wordt gekwalificeerd (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 7 augustus 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2857). De kwalificatie van het verzoek als Wob-verzoek is afhankelijk van de omstandigheden van het geval.

De Afdeling is, anders dan de rechtbank, van oordeel dat het verzoek van [appellant] van (...) **dient te worden aangemerkt als een verzoek als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wob.** Het verzoek van [appellant] betreffende het taxatiesysteem voor de vaststelling van de WOZ-waarde van woningen, waarbij tevens wordt gevraagd om toezending van documenten, is naar het oordeel van de Afdeling niet slechts aan te merken als een verzoek om feitelijke informatie. Nu [appellant] heeft verzocht om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid was sprake van een Wob-verzoek. Dat hij ten aanzien van de gevraagde gegevens niet om openbaarmaking voor een ieder heeft gevraagd, is niet van doorslaggevend belang. De rechtbank heeft derhalve ten **onrechte geoordeeld dat de reactie van het college van (...) geen besluit was en heeft daarom eveneens ten onrechte het bezwaar van [appellant] zelf voorziend niet-ontvankelijk verklaard. (...)**

[ECLI:NL:RVS:2017:1233](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB2017, 430

MK ABRS, 09-05-2017, 201607681/1/V3

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie 87

Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie 18, 19

Kwalificatierichtlijn Considerans (12) (16)

Kwalificatierichtlijn 2, 16, 18, 19, 20, 24

Vw 2000 30a

Vb 2000 3.106a

ASI EL. Subsidiaire beschermingsstatus eindigt pas wanneer deze voorafgegaan wordt door een individuele beoordeling.

Hoewel de geldigheid van een verblijfstitel gelet op voormeld artikel 24 in duur kan worden beperkt kan hieruit noch uit een van de andere bepalingen van de Kwalificatierichtlijn worden afgeleid dat met het verlopen van de geldigheidsduur van een aan een vreemdeling verstrekte verblijfstitel ook de aan die vreemdeling verleende subsidiaire beschermingsstatus eindigt. Uit de overige bepalingen van die richtlijn kan daarentegen worden afgeleid dat een besluit tot intrekking ofwel beëindiging van de verleende subsidiaire beschermingsstatus en het besluit de verlenging van die status te weigeren, voorafgegaan dienen te worden door een individuele beoordeling. Zo volgt uit artikel 16 van de Kwalificatierichtlijn dat de subsidiaire beschermingsstatus pas eindigt

nadat is beoordeeld of de omstandigheden op grond waarvan die status is verleend, niet langer bestaan, of zo gewijzigd zijn dat bescherming niet langer nodig is. Artikel 19, eerste lid, van de Kwalificatierichtlijn bepaalt verder dat lidstaten die beschermingsstatus beëindigen of deze weigeren te verlengen als de vreemdeling volgens de criteria van artikel 16 daarvan niet of niet langer in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming. Verder volgt uit artikel 19, vierde lid, dat de lidstaat die de subsidiaire beschermingsstatus heeft verleend per geval aantoonst dat de betrokken vreemdeling niet of niet langer in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming.

Gelet hierop en gelet op hetgeen onder 5.1. is overwogen over de doelstellingen van de Kwalificatierichtlijn, met name de eerbiediging van het beginsel van non refoulement, past het binnen het systeem van die richtlijn om te concluderen dat de verleende subsidiaire beschermingsstatus ook in voorkomende gevallen pas eindigt wanneer deze voorafgegaan wordt door een individuele beoordeling. Een uitleg als door de rechtbank voorgestaan, waarbij de subsidiaire beschermingsstatus eindigt met het verlopen van de geldigheid van de verblijfstitel, zou immers het risico met zich brengen dat een vreemdeling die niet tijdig om verlenging van de aan hem verstrekte verblijfstitel heeft verzocht wordt uitgezet naar zijn land van herkomst, terwijl nog niet is onderzocht of hij niet langer daadwerkelijk bescherming behoeft.

[ECLI:NL:RVS:2017:1253](#)

JnB2017, 431

MK ABRS, 10-05-2017, 201700553/1/V2
staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Vw 2000 29

ASI EL. Beoordeling geloofwaardigheid seksuele gerichtheid. Staatssecretaris is niet verplicht alle aspecten uit de WI 2015/9 afzonderlijk te motiveren.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 15 juni 2016;

[ECLI:NL:RVS:2016:1630](#)), beziet de staatssecretaris bij de beoordeling van een seksuele gerichtheid de verklaringen over de in de werkinstructie vermelde aspecten, de overige verklaringen en het overgelegde bewijsmateriaal in hun onderlinge samenhang en hecht hij daarbij in de regel terecht veel waarde aan de verklaringen van een vreemdeling over zijn eigen ervaringen. De omstandigheid dat een vreemdeling ontoereikend heeft verklaard over zijn eigen ervaringen zonder dat hiervoor een rechtvaardiging bestaat, hoeft echter niet in alle gevallen ertoe te leiden dat de staatssecretaris de door die vreemdeling gestelde seksuele gerichtheid ongeloofwaardig acht. Daarbij kan van belang zijn dat die vreemdeling over andere aspecten die verband houden met zijn seksuele gerichtheid volgens de staatssecretaris wél overtuigend kan verklaren.

Uit deze uitspraak volgt dat de staatssecretaris inzichtelijk moet maken hoe hij de verklaringen over een gestelde seksuele gerichtheid heeft beoordeeld en gewaardeerd. Daarbij kan hij in beginsel doorslaggevende waarde toekennen aan de ontoereikende verklaringen van een vreemdeling over zijn eigen ervaringen. Om zijn beoordeling inzichtelijk te maken, is het in dat geval niet nodig dat hij ook nog aangeeft hoe de overige tegenwerpingen en de overige verklaringen van de vreemdeling over de andere aspecten uit de werkinstructie concreet meewegen in zijn beoordeling van de door die

vreemdeling gestelde seksuele gerichtheid (vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 15 juli 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:2801](#)).

[ECLI:NL:RVS:2017:1256](#)

JnB2017, 432

MK ABRS, 10-05-2017, 201600860/1/V2 en 201604637/1/V2

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Gezinsherenigingsrichtlijn (Richtlijn 2003/86/EG) Considerans 4, 15

Gezinsherenigingsrichtlijn 1, 2, 3, 4, 7, 15, 16

Richtlijn langdurig ingezetenen (Richtlijn 2003/109/EG) 4, 6

Vw 2000 8, 10, 14 16, 16a, 18, 19, 21, 26, 45b

Vb 2000 3.4, 3.13, 3.17, 3.51, 3.71a, 3.80a, 3.98a

VV 3.16

Wet inburgering 3, 5, 6, 7, 31

Besluit inburgering 2.8b, 2.9, 2.10, 2.12

Regeling inburgering 2.4b, 2.4c, 2.5

Vc 2000 Paragraaf B9/8.1

ASI EL. Prejudiciële verwijzing. Is de nationale regel waarbij de aanvraag voor een autonome verblijfstitel moet worden afgewezen wegens het niet hebben voldaan aan de gestelde integratievoorwaarden, in overeenstemming met de Europese Gezinsherenigingsrichtlijn? Bevoegdheid Hof in het licht van het arrest Nolan. Datum verlening autonome verblijfstitel.

Vraag 1 (in beide zaken):

Is het Hof, gelet op artikel 3, derde lid, van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van de Europese Unie van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PB 2003 L 251, met rectificatie in PB 2012 L 71) en het arrest Nolan ([ECLI:EU:C:2012:638](#)), bevoegd prejudiciële vragen van de Nederlandse rechter te beantwoorden over de uitleg van bepalingen van deze richtlijn in een geding betreffende het verblijfsrecht van gezinsleden van gezinsherenigers die de Nederlandse nationaliteit bezitten, indien deze richtlijn in het Nederlandse recht op rechtstreekse en onvoorwaardelijke wijze van toepassing is verklaard op deze gezinsleden?

Vraag 2 (in beide zaken):

Dient artikel 15, eerste en vierde lid, van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van de Europese Unie van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PB 2003 L 251, met rectificatie in PB 2012 L 71) aldus te worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een nationale regel als aan de orde in de hoofdgedingen, op grond waarvan een aanvraag voor een autonome verblijfstitel van een vreemdeling die langer dan vijf jaar uit hoofde van gezinshereniging rechtmatig op het grondgebied van een lidstaat verblijft, kan worden afgewezen wegens het niet hebben voldaan aan in het nationale recht gestelde integratievoorwaarden?

Vraag 3 (in zaak nr. 201600860/1/V2):

Dient artikel 15, eerste en vierde lid, van Richtlijn 2003/86/EG van de Raad van de Europese Unie van 22 september 2003 inzake het recht op gezinshereniging (PB 2003 L 251, met rectificatie in PB 2012 L 71) aldus te worden uitgelegd dat het in de weg staat

aan een nationale regeling als aan de orde in het hoofdgeding, op grond waarvan de autonome verblijfstitel niet eerder kan worden verleend dan met ingang van de datum van de aanvraag?

[ECLI:NL:RVS:2017:1252](#)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Unieburgers

JnB2017, 433

HvJEU, 10-05-2017, C-133/15

H. C. Chavez-Vilchez e.a. tegen Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank e.a.
WVEU 20

BURGERSCHAP VAN DE UNIE. Een derdelander die ouder is van een minderjarig kind dat het Europees burgerschap bezit, kan aanspraak maken op een afgeleid verblijfsrecht in de Unie.

Mevrouw Chavez-Vilchez, die de Venezolaanse nationaliteit heeft, is op een toeristenvisum in Nederland aangekomen. Uit haar relatie met een Nederlands onderdaan is in 2009 een kind geboren dat de Nederlandse nationaliteit heeft. De ouders en het kind hebben in Duitsland gewoond tot in juni 2011, in welke maand Chavez-Vilchez en haar kind de gezinswoning hebben moeten verlaten. Chavez-Vilchez heeft sindsdien het gezag over haar kind en zij heeft verklaard dat de vader niet bijdraagt in het onderhoud en de opvoeding van het kind. Omdat zij echter geen verblijfstitel had, hebben de Nederlandse instanties haar aanvraag voor bijstand en kinderbijslag afgewezen. De situatie van zeven andere personen, onderdanen van niet-EU-landen, vertoont gelijkenissen met die van mevrouw Chavez-Vilchez: het gaat daarbij om moeders van een of meer kinderen met de Nederlandse nationaliteit, van wie de vader Nederlander is.

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 20 WVEU moet aldus worden uitgelegd dat, voor de beoordeling of een kind, burger van de Europese Unie, genoot zou zijn het grondgebied van de Unie in zijn geheel te verlaten en hem dus het effectieve genot van de essentie van de rechten die dat artikel hem verleent zal worden ontzegd indien aan zijn ouder, onderdaan van een derde land, een verblijfsrecht in de betrokken lidstaat werd geweigerd, de omstandigheid dat de andere ouder, burger van de Unie, daadwerkelijk alleen de dagelijkse daadwerkelijke zorg voor het kind kan en wil dragen, een gegeven vormt dat relevant is, maar dat niet volstaat om te kunnen vaststellen dat er tussen de ouder die onderdaan van een derde land is en het kind niet een zodanige afhankelijkheidsverhouding bestaat dat het kind in geval van een dergelijke weigering het grondgebied van de Unie zou moeten verlaten. Om tot een dergelijke vaststelling te komen moeten, in het hogere belang van het kind, alle betrokken omstandigheden in de beschouwing worden betrokken, meer in het bijzonder de leeftijd van het kind, zijn lichamelijke en emotionele

ontwikkeling, de mate van zijn affectieve relatie zowel met de ouder die burger van de Unie is als met de ouder die onderdaan van een derde land is, evenals het risico dat voor het evenwicht van het kind zou ontstaan indien het van deze laatste ouder zou worden gescheiden.

2) Artikel 20 VWEU moet aldus worden uitgelegd dat het er niet aan in de weg staat dat een lidstaat aan het verblijfsrecht op zijn grondgebied van een onderdaan van een derde land, ouder van een minderjarig kind dat de nationaliteit van die lidstaat heeft, voor wie hij dagelijks daadwerkelijk zorgt, de verplichting verbindt dat die onderdaan de gegevens verschafft die aantonen dat het kind bij een weigering om een verblijfsrecht toe te kennen aan de ouder die onderdaan van een derde land is, het effectieve genot van de essentie van de aan de status van burger van de Unie ontleende rechten zou worden ontzegd doordat het genoopt zou zijn het grondgebied van de Unie in zijn geheel te verlaten. Het is echter aan de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat om aan de hand van de door de onderdaan van een derde land verschafte gegevens het nodige onderzoek te doen teneinde, gelet op alle omstandigheden van het geval, te kunnen beoordelen of een weigering dergelijke gevolgen zou hebben.

[ECLI:EU:C:2017:354](#)

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht. Zie ook de verwijzingsuitspraak van de Centrale Raad van Beroep [ECLI:NL:CRVB:2015:665](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB2017, 434

MK ABRS, 10-10-2017, 201703437/1/V2

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Verordening (EU) nr. 604/2013 32

DUBLI NVERORDENING. Overdracht van bijzonder kwetsbaar persoon aan Italië.

De vreemdeling heeft niet aannemelijk gemaakt dat zij zonder het verkrijgen van aanvullende garanties geen adequate zorg- en opvangvoorzieningen kan krijgen. Met de overeenkomstig artikel 32 van de Dublinverordening voorgestelde werkwijze bij de overdracht van vreemdelingen met bijzondere behoeften is voldoende gewaarborgd dat de vreemdeling ook na haar overdracht de door haar benodigde voorzieningen zal ontvangen.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat uit de uitspraak van de Afdeling van 3 december 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:3806](#), volgt dat het arrest [Tarakhel](#) ook van toepassing kan zijn op andere bijzonder kwetsbare personen indien aannemelijk is gemaakt dat sprake is van bijzondere omstandigheden, waarbij het geslacht, de leeftijd en de gezondheidstoestand van de betrokken persoon mede van belang kunnen zijn.

In dat geval zijn aanvullende garanties van de Italiaanse autoriteiten nodig om een reëel risico op schending van artikel 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM) uit te sluiten.

De rechtbank heeft - in hoger beroep onbestreden - overwogen dat niet in geschil is dat de vreemdeling in Italië seksueel is misbruikt, dat zij bij aankomst in Nederland suïcidaal was, artsen heeft bezocht, is doorverwezen naar een psycholoog en medicijnen gebruikt. De staatssecretaris klaagt terecht dat de vreemdeling echter met de door haar overgelegde stukken, noch door eerdere ervaringen in Italië aannemelijk heeft gemaakt dat zij, zonder het verkrijgen van aanvullende garanties, in dat land geen adequate zorg- en opvangvoorzieningen zal kunnen krijgen. De staatssecretaris heeft voorts met de overeenkomstig artikel 32 van de Dublinverordening voorgestelde werkwijze bij de overdracht van vreemdelingen met bijzondere behoeften voldoende gewaarborgd dat de vreemdeling ook na haar overdracht de door haar benodigde voorzieningen zal ontvangen. Dat deze werkwijze volgens de rechtbank niet garandeert dat Italië Nederland informeert indien die bijzondere zorg niet kan worden geboden maakt dit niet anders. Op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan ervan worden uitgegaan dat de Italiaanse autoriteiten de staatssecretaris zullen melden wanneer zij niet kunnen voorzien in de door de vreemdeling benodigde voorzieningen (vergelijk de uitspraak van 16 januari 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:73](#)).

Gelet hierop zijn in het geval van de vreemdeling geen aanvullende garanties van de Italiaanse autoriteiten nodig om een reëel risico op schending van artikel 3 van het EVRM uit te sluiten.

[ECLI:NL:RVS:2017:1258](#)

JnB2017, 435

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle, 25-04-2017 (publ. 09-05-2017),
AWB 17/6955

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Verordening (EU) nr. 604/2013 7 lid 2, 13 lid 1, 18 lid 1 b

DUBLINVERORDENING. Het voornemen van de Duitse autoriteiten om eiser bij Italië te claimen is geen in Hoofdstuk 3 van de Vo 604/2013 genoemd criterium voor toerekening van de verantwoordelijkheid aan Italië.

De rechtbank is van oordeel dat het voornemen van de Duitse autoriteiten om eiser bij Italië te claimen geen in Hoofdstuk 3 van de Vo 604/2013 genoemd criterium voor toerekening van de verantwoordelijkheid aan Italië is. Verweerder heeft dus zonder enige in de Vo 604/2013 geregelde grondslag een claimverzoek bij de Italiaanse autoriteiten ingediend en bewust ten onrechte artikel 18, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vo 604/2013 aan die claim ten grondslag gelegd. Onder die omstandigheden kan niet worden gezegd dat het niet tijdig reageren door Italië een verantwoordelijkheid van die lidstaat doet ontstaan. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder met voornoemde werkwijze in strijd met de verplichting tot loyale uitvoering van het Unierecht gehandeld.

De redenering van verweerder dat door het uitblijven van een reactie vanuit Italië op het **claimverzoek en dus "fictieve aanvaarding" van dit verzoek aan de beoordeling van eisers** beroep op artikel 13, eerste lid, laatste volzin, van de Vo 604/2013 niet meer kan worden toegekomen gaat naar het oordeel van de rechtbank volledig voorbij aan het arrest van

het Hof van Justitie van de Europese Unie van 7 juni 2016 inzake Ghezelbash tegen Nederland ([ECLI:EU:C:2016:409](#)).

[ECLI:NL:RBDHA:2017:4771](#)

JnB2017, 436

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg, 13-04-2017 (publ. 11-05-2017), AWB 17/6312

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Verordening (EU) nr. 604/2013 9, 17

DUBLINVERORDENING. De criteria genoemd in hoofdstuk III van de Dublinverordening zijn van toepassing op zowel overname- als terugnamesituaties. Er zijn echter wel terugnamesituaties waarin deze criteria geen rol meer spelen.

Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat de criteria van hoofdstuk III, waaronder artikel 9, van de Dublinverordening alleen van toepassing zouden zijn bij een overnamesituatie en niet bij een terugnamesituatie. Anders dan verweerder stelt, valt uit artikel 7 noch uit de systematiek van de Dublinverordening af te leiden dat een beroep op artikel 9 van de Dublinverordening niet mogelijk is bij een terugnameverzoek. Integendeel, artikel 7, derde lid, van de Dublinverordening, merkt uitdrukkelijk op dat bewijs van de aanwezigheid op het grondgebied van een lidstaat van onder meer gezinsleden kan worden overgelegd voor de inwilliging van een verzoek tot zowel overname als terugname.

De rechtbank gaat er dan ook van uit dat de criteria genoemd in hoofdstuk III van de Dublinverordening van toepassing zijn op zowel overname- als terugnamesituaties. Er zijn echter wel terugnamesituaties waarin deze criteria geen rol meer spelen. Artikel 3, eerste lid, van de Dublinverordening bepaalt dat één enkele lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van het asielverzoek. Deze bepaling beoogt onder meer dat asielzoekers niet nodeloos van de ene naar de andere lidstaat worden gestuurd, maar ook dat asielzoekers niet naar believen in verschillende lidstaten asielverzoeken kunnen indienen. Dat uitgangspunt brengt met zich dat aan de criteria van hoofdstuk III geen betekenis (meer) toekomt als sprake is van de terugnamesituaties als bedoeld in artikel 18, eerste lid, aanhef en onder c en d, van de Dublinverordening. In die situaties hebben de autoriteiten van een lidstaat reeds een beslissing genomen op een asielverzoek of hadden dat kunnen doen. In het onderhavige geval is daarvan echter geen sprake, nu het terugnameverzoek is aanvaard op grond van artikel 18, eerste lid, aanhef en onder b, van de Dublinverordening.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:4168](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Toezicht en vrijheidsontneming

JnB2017, 437

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem, 26-04-2017 (publ. 10-05-2017), NL17.1653

staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Vw 2000 6 lid 3

Vb 2000 5.2 lid 4, 5.4

VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL. Vereiste van het opmaken van een afzonderlijk proces-verbaal van gehoor geldt ook in het geval dat aan de vreemdeling een vrijheidsontnemende maatregel op grond van artikel 6 Vw wordt opgelegd.

Zorgvuldigheidsgebrek gehoor voorafgaand aan oplegging maatregel

Zoals de rechtbank eerder heeft overwogen ([ECLI:NL:RBDHA:2016:14705](#)) vormt het in artikel 5.2, vierde lid, Vb neergelegde vereiste van het opmaken van een afzonderlijk proces-verbaal van gehoor een waarborg dat een precieze, en achteraf goed controleerbare weergave wordt gegeven van hetgeen is besproken tijdens het gehoor van de vreemdeling voorafgaand aan de oplegging van de maatregel van bewaring. De rechtbank wijst in dit verband op de uitspraak van de Afdeling van 24 december 2015 ([ECLI:NL:RVS:2015:4063](#)) **waarin is overwogen dat verweerder 'de rechter ten volle in staat moet stellen om de controle van de rechtmatigheid van het door hem genomen besluit uit te oefenen'. Niet valt in te zien dat dit anders zou zijn in het geval dat aan de vreemdeling een vrijheidsontnemende maatregel op grond van artikel 6 Vw wordt opgelegd.** Immers, ook in dat geval moet de vreemdeling worden gehoord teneinde hem in staat te stellen hem persoonlijk betreffende feiten of omstandigheden aan te voeren die de vrijheidsontneming mogelijk onevenredig bezwarend zouden kunnen maken. Net zoals bij de maatregel van bewaring op grond van artikel 59, 59a of 59b Vw geldt bij vrijheidsontneming ingevolge artikel 6 Vw dat de rechtmatigheid van de maatregel op basis van de door verweerder overgelegde dossierstukken door de rechter achteraf ten volle moet kunnen worden gecontroleerd. Het is daarvoor van essentieel belang dat de feitelijke gang van zaken rond de oplegging van de maatregel - waaronder de wijze waarop het gehoor is afgenomen en wat in het concrete geval daarin is besproken - precies is weergegeven.

De rechtbank is ambtshalve bekend met bewaringsdossiers en de processen-verbaal van bevindingen van de KMar in zaken waarin de maatregel van artikel 6 Vw is opgelegd, die zich kenmerken door het gebruik van standaardteksten die keer op keer worden herhaald, inclusief (met zekere regelmaat) de in de processen-verbaal weergegeven antwoorden van de vreemdeling. Gelet op deze werkwijze kan de rechtbank er niet zonder meer van uitgaan dat hetgeen in die processen-verbaal staat vermeld, een juiste en exacte weergave is van hetgeen de vreemdeling heeft verklaard. Hierdoor wordt afbreuk gedaan aan de waarborg van artikel 5.4 Vb.

De rechtbank is, gelet op hetgeen eiser heeft verklaard tijdens het eerste gehoor, van oordeel dat onvoldoende is gebleken dat het gehoor voorafgaand aan de oplegging van de vrijheidsontnemende maatregel op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden, nu dit niet is afgenomen in een taal die voor eiser voldoende begrijpelijk is. Ook uit het aanvullend proces-verbaal van 25 april 2017 blijkt dat eiser bij het gehoor heeft aangegeven dat hij de Franse taal niet goed beheerste. Nu dit proces-verbaal niet een duidelijke weergave

bevat van de aan eiser gestelde vragen en de door hem gegeven antwoorden evenmin precies zijn weergegeven, is niet vast te stellen of eiser de verbalisant daadwerkelijk heeft begrepen en of hij zich voldoende heeft kunnen uitdrukken in de Franse taal. De mededeling van de verbalisant dat de vreemdeling positief antwoordde op de vraag of hij alles begrepen had, is niet te rijmen met hetgeen eiser tijdens het eerste gehoor over zijn beheersing van de Franse taal heeft verklaard. Daarnaast is onvoldoende komen vast te staan dat de antwoorden vermeld op bladzijde 2 van het proces-verbaal van bevindingen van 7 april 2017 daadwerkelijk door eiser zijn gegeven.

Op grond van het voorgaande concludeert de rechtbank dat aan het bestreden besluit een zorgvuldigheidsgebrek kleeft, die maakt dat de maatregel van aanvang af onrechtmatig was. Het beroep is ook hierom gegrond.

[ECLI:NL:RBDHA:2017:4882](#)

[Naar inhoudsopgave](#)